

СЕРЕБРОВСЬКИЙ Олександр Сергійович (Серебровский Александр Сергеевич; 06(18). 02. 1892, м. Курськ, Росія — 26. 06. 1948, Москва) — російський вчений-генетик. Професор (1923), член-кореспондент АН СРСР (1933), академік ВАСГНІЛ (1935). Закінчив Московський університет (1914). Перебував на військовій службі. Від 1919 працював на дослідній станції птахівництва у Тульській губ. (Росія), від 1921 — на Аніковській генетичній станції поблизу м. Звенигород (нині Московська обл.); водночас 1921—27 — в Інституті експериментальної біології АН СРСР; 1929—32 — завідувач лабораторії генетики Біологічного інституту; 1931—37 — завідувач сектору генетики і селекції Всесоюзного інституту тваринництва (усі — Москва); одночасно — на викладацькій роботі: 1923—30 — завідувач, професор кафедри птахівництва Московського зоотехнічного інституту; 1930—48 — завідувач кафедри генетики Московського

університету. Наукові дослідження з загальної генетики та генетики тварин. Автор ідеї про подільність гена. Засновник нового напрямку в еволюційному вченні — геногеографії. Запропонував метод боротьби з шкідниками, що ґрунтувався на поширенні самців шкідливих видів з генетичними аномаліями. Проаналізував фено- і геноресурси гібридизації для різних видів тварин. Передбачив глобальну проблему збереження генофонду рідкісних порід тварин, розробив т. зв. метод сигнальних генів. 1932—37 з метою вивчення питань гібридизації працював у заповіднику «Асканія-Нова» (сmt Асканія-Нова, нині с-ще Каховського р-ну Херсонської обл.), де під його керівництвом здійснено понад 100 комбінацій схрещувань різних видів.

Основні праці

Искусственное получение мутаций и проблема гена // Успехи эксперим. биологии. 1929. Т. 8, вып. 4 (співавт.); Гибридизация животных как наука // Тр. Ин-та по гибридизации и акклиматизации с.-х. животных в Аскании-Нова. 1933. Т. 1; Гибридизация животных. Москва; Ленинград, 1935; Опыт нового метода генетического анализа количественных признаков // Докл. АН СССР. 1936. Т. 2, № 1; Генетический анализ. Москва, 1970; Теоретические основания транслокационного метода борьбы с вредными насекомыми. Москва, 1971.

Рекомендована література

1. Шапиро Н. И. Александр Сергеевич Серебровский // Выдающиеся советские генетики. Москва, 1980;
2. Александр Сергеевич Серебровский. Москва, 1993;
3. Коновалов В. С., Заблудовский Е. Е. А. С. Серебровский (1892—1948). Судьба и жизнь в науке // Вісн. Харків. ун-ту. Сер. Біологія. 2007. Вип. 5, № 768.

В. М. Рябко

Бібліографічний опис:

Серебровський Олександр Сергійович / В. М. Рябко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890750>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).